

ጥቅምት 26 2014

31/299/14

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
Ministry of Revenue of Ethiopia

**በአባሪው ለተዘረዘሩት በሙሉ
ባሉበት**

ጉዳዩ:- የኤክሳይዝ ታክስ የማስታወቂያ ቅጽ እና ከዚሁ ጋር የተያያዙ ዝርዝር የግብይት መረጃ ሠንጠረዥ ለአፈጻጸም ስለመላክ፤

አዲሱ የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ቁጥር 1186/2012 ቀድሞ በነበረው የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ ቁጥር 307/1995 ላይ ማሻሻያዎች ተደርገው ከየካቲት 6/2012 ዓ.ም ጀምሮ ስራ ላይ መዋሉ ይታወሳል፡፡ በአዋጁ መሰረትም የኤክሳይዝ ታክስ በአግባቡ መሰብሰብ እንዲቻል ከዚህ በፊት መጋቢት 7 ቀን 2012 ዓ.ም በቁጥር 3.1/166/12 ተላልፎ በነበረው ደብዳቤ ላይ ያለው የማስታወቂያ ቅጽ እና ዝርዝር የግብይት መረጃ መግለጫ ሰንጠረዥ ሲሰራበት በነበረው የኤክሳይዝ ታክስ ማስታወቂያ ቅጽ እንዲሁም ዝርዝር የግብይት መረጃ መግለጫ ሠንጠረዥ ላይ ማሻሻያ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

በዚህ መሠረት የአዲሱን የኤክሳይዝ ታክስ አዋጅ የታክስ አሰባሰቡን ሥርዓት በተሻለ መልኩ ውጤታማ ለማድረግ እና በመረጃዎች ላይ የተመሰረተ እንዲሆን የታክስ ማስታወቂያ ቅጽ እና ዝርዝር የግብይት መረጃ መግለጫ ሠንጠረዥ ተዘጋጅቷል፡፡

ስለሆነም የኤክሳይዝ ታክስ የማስታወቂያ ቅጽ እና ዝርዝር የግብይት መረጃ መግለጫ ከጥር 1 ቀን 2014 ዓ.ም ጀምሮ የሚመለከታቸው የሥራ ክፍሎች አውቀውት ተፈጻሚ እንዲያደርጉ፣የቅጾቹ ህትመት እስኪከናወን ድረስ ኮፒ ተደርገው ለግብር ከፋዮች አጠቃቀም ዝግጁ እንዲደረግ እያሳሰብን፤ የኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት የማስታወቂያ ቅጾችን አመቺ በሆነ የማስታወቂያ ዘዴዎች ታክስ ከፋዮች እንዲያውቁት እንዲያደርግ እንዲሁም የግዥና ፋይናንስ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት ህትመት እንዲያከናውን የማስታወቂያ ቅጽ እና ዝርዝር የግብይት መረጃ መግለጫ ሠንጠረዥ 6 ገጽ ቅጂ አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን፡፡

ከሠላምታ ጋር

ወሰን ሸመልስ

የታክስ ማስታወቂያ ዳይሬክቶሬት ተወካይ

ግልባጭ፡

- በገቢዎች ሚኒስቴር ለሚኒስቴር ጽ/ቤት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ሥርዓት ዘርፍ
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ኦፕሬሽን ዘርፍ
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለኮሙዩኒኬሽን ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለግዢና ፋይናንስ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ መረጃና የሽ/መ/መ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ሥርዓት ማጣጣምና ክልሎች ድጋፍ ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስና የጉምሩክ መረጃ ማ/ የምክር አገ/ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ዕዳ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ማጭበርበርና ምርመራ ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ኦዲት ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለመረጃ ቴክኖሎጂ ማዕከል
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለጥናትና ልማት ዳይሬክቶሬት
- በገቢዎች ሚኒስቴር ለታክስ ጉዳዮች ትምህርት ዳይሬክቶሬት

አዲስ አበባ

- ለከፍተኛ ግብር ከፋዮች ቅ/ጽ/ቤት
- ለመካከለኛ ግብር ከፋዮች ቅ/ጽ/ቤት
- ለምዕራብ አ/አ/አ/ግ/ከ/ቅ/ጽ/ቤት
- ለምሥራቅ አ/አ/አ/ግ/ከ/ቅ/ጽ/ቤት
- ለሰሜን ምዕራብ አ/አ/አ/ግ/ከ/ቅ/ጽ/ቤት

አዲስ አበባ

- ለባህር ዳር ቅ/ጽ/ቤት (ባህር ዳር)
- ለአዳማ ቅ/ጽ/ቤት (አዳማ)
- ለሀዋሳ ቅ/ጽ/ቤት (ሀዋሳ)
- ለኮምቦልቻ ቅ/ጽ/ቤት (ኮምቦልቻ)
- ጅማ ቅ/ጽ/ቤት(ጅማ)
- ለድሬዳዋ ቅ/ጽ/ቤት (ድሬዳዋ)

ገቢዎች ሚኒስቴር

ገቢዎች ሚኒስቴር
Federal Democratic Republic of Ethiopia
Ministry of Revenue

የሰነድ ቁጥር/ Document Number

ኤክሳይዝ ታክስ ማሳወቂያ / EXCISE TAX DECLARATION

የታክስ ጊዜን የተመለከቱ ዝርዝር መረጃዎች/ DETAILS OF TAX PERIOD

ያሳወቁበት ቀን/ Date of filing

የማሳወቂያ አይነት/ Return type ዋና/ Original

የተከለሰ/ Revised

የታክስ ጊዜ/TAX PERIOD ወር/ MONTH

TO/ ዓ.ም/YEAR

የታክስ ከፋይ ዝርዝር መግለጫ/ TAX-PAYER DETAILS

የድርጅት/የግብር ከፋይ ስም

Name of organization or tax-payer

የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር/Tax-payer identification number (TIN)

ንዑስ መለያ ቁጥር (ካለ)/Sub-TIN, if any

የኤክሳይዝ ታክስ ምዝገባ ቁጥር/ Excise tax registration number

DETAILS OF TAX AGENT/ የታክስ ከፋይ ወኪል ዝርዝር መረጃ

የግብር ማስታወሻ ወጪው በሌላ ሰው (የታክስ ወኪል) የተዘጋጀ ከሆነ ቀጥሎ ያሉትን ዝርዝር መረጃዎች ይሙሉ/ If the return has been prepared by tax intermediary (tax agent), then please provide the following details.

የታክስ ከፋይ ወኪል ስም/Agent's Name

የታክስ ከፋይ ወኪል የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር/ Agent TIN

ማረጋገጫ/ CERTIFICATION

በዚህ ቅጽ ላይ የሰፈሩት ሁሉም መረጃዎች ትክክልና የተሟሉ መሆኑን አረጋግጣለሁ/ I hereby certify that the information given in this form is true and complete. I understand that any miss-presentation is punishable by law.

ፊርማ/ Signature

ቀን/ Date

05. በወሩ ከፋብሪካው የወጡ ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው እቃዎች ላይ

መሰብሰብ የሚገባው የኤክሳይዝ ታክስ መጠን (አባሪ 1. 1ክ)

10. በወሩ ከፋብሪካው የወጡ ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈልባቸው እቃዎችን ለማምረት ብቻ

በግብዓትነት ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ እቃ ላይ የተከፈለ ኤክሳይዝ ታክስ መጠን (አባሪ 3. ከድ 1 Column, E)

15. የወሩ የተጣራ ኤክሳይዝ ታክስ ተከፋይ (መስመር ቁጥር 05 – መስመር ቁጥር 10)

20. በወሩ ከፋብሪካው የወጡ ለውጭ ገበያ የቀረቡ ኤክሳይዝ ታክስ የማይከፈልባቸው እቃዎች መጠን (አባሪ 1 ከድ 2 column f)

25. በወሩ ወደ ውጭ ለመላክ ከፋብሪካው የወጡ እቃዎችን ለማምረት በግብዓትነት

ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ እቃ ላይ የተከፈለ ኤክሳይዝ ታክስ (አባሪ 3 ከድ 2 column E)

30. በወሩ ከፋብሪካው የወጡ ኤክሳይዝ ታክስ የማይከፈልባቸው ለአገር ውስጥ ፍጆታ

የሚውሉ እቃዎች ሽያጭ መጠን (አባሪ 1 ከድ 3 column f)

35. በወሩ ከፋብሪካው የወጡ ኤክሳይዝ ታክስ የማይከፈልባቸው ለአገር ውስጥ ፍጆታ

የቀረቡ እቃዎችን ለማምረት ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ እቃ ላይ የተከፈለ ኤክሳይዝ ታክስ መጠን (አባሪ 3 ከድ 3 column E)

40. በወሩ ከተገዙ ጥሬ እቃዎች ውስጥ በወሩ ተመርተው ከፋብሪካው የወጡ ምርቶችን ለማምረት

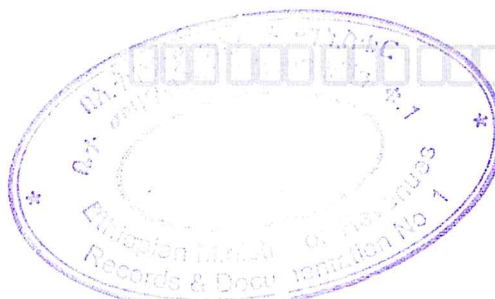
ጥቅም ላይ ያልዋለ ጥሬ እቃ ላይ የተከፈለ ኤክሳይዝ ታክስ መጠን (አባሪ 2 column G)

45. ካለፈው ወር የዘረ በወሩ ውስጥ ተመርተው ከፋብሪካው የወጡ ምርቶችን ለማምረት ጥቅም ላይ

ያልዋለ ጥሬ እቃ ላይ የተከፈለ ኤክሳይዝ ታክስ መጠን (መስመር ቁጥር 50-አባሪ 3 column E ጥቅም ላይ የዋለ ካለፈው ወር ግብዓት መጠን (Summation of B))

50. ወደ ቀጣይ የሂሳብ ጊዜ የሚዘር በግብዓት ላይ የተከፈለ የኤክሳይዝ ታክስ መጠን

(መስመር ቁጥር 40 + መስመር ቁጥር 45)

የባለሙያው ስም/ OFFICER'S NAME _____ SIGNATURE/ ፊርማ:

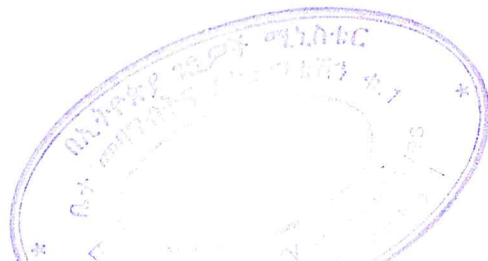
የሠራተኛ መታወቂያ ቁጥር/ Employee ID _____

DATE/ ቀን: _____

የታክስ ማዕከል/ TAX CENTRE _____

መግለጫ:-

- መስመር ቁጥር 05 ማለት በወሩ ለአገር ውስጥ ገበያ የሚቀርቡ ከፋብሪካ የወጡ የመጨረሻ ምርቶች እና የኤክሳይት ታክስ ግዴታ የተጣለባቸው ዕቃዎች ላይ መሰብሰብ የሚገባው የምርት ኤክሳይት ታክስ ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 10 ማለት በወሩ ከፋብሪካ የወጡ የመጨረሻ ምርቶች ሆነው የኤክሳይት ታክስ ግዴታ የተጣለባቸው ዕቃዎች ለማምረት በግብዓትነት ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ ዕቃ ላይ የተከፈለ የግብዓት ኤክሳይት ታክስ መጠን ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 15 ፤ መስመር ቁጥር 05 > መስመር ቁጥር 10 ሲስተሙ ሂሳቡን እንዲያሰላ መደረግ ይኖርበታል። በሌላ በኩል መስመር ቁጥር 10 ከመስመር ቁጥር 05 ላይ ከተገለጸው መጠን በልጦ ሲገኝ ኢ-ፋይሊንግ እንዳይቀበለው መደረግ ይኖርበታል። ሆኖም ግን በተለያዩ ምክንያት ማስረጃ ሊቀርብበት የሚገባ መስመር ቁጥር ላይ የተገለጸው መጠን 10 ከመስመር ቁጥር 05 የሚበልጥበት ሁኔታ ሲያጋጥም የታክስ ማስታወቂያው በማኑዋል የሚመጣ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ ክስተቱ በማስረጃ ቀርቦ ተቀባይነት ሲያገኝ ይህንኑ ሲስተም ላይ ማስተካከል የሚያስችል ድብቅ መስመር(Hidden line) እንዲኖረው ተደርጎ ቢቀረጽ፤
- መስመር ቁጥር 20 ማለት በወሩ የኤክሳይት ታክስ የተከፈለባቸውን ጥሬ ዕቃዎች በመጠቀም የተመረቱ የኤክሳይት ታክስ የማይከፈልባቸው ለውጭ አገር ገበያ የቀረቡ የመጨረሻ ምርቶች የፋብሪካ የመሸጫ ዋጋ ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 25 ማለት በወሩ ለውጭ አገር ገበያ ከፋብሪካ የወጡ የመጨረሻ ምርቶችን ለማምረት በግብዓትነት ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ ዕቃዎች መጠን ላይ የተከፈለ የግብዓት ኤክሳይት ታክስ መጠን ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 30 ማለት በወሩ የኤክሳይት ታክስ የተከፈለባቸውን ጥሬ ዕቃዎች በመጠቀም የተመረቱ የኤክሳይት ታክስ የማይከፈልባቸው ለአገር ውስጥ ገበያ የቀረቡ የመጨረሻ ምርቶች የፋብሪካ የመሸጫ ዋጋ ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 35 በወሩ ኤክሳይት ታክስ የተከፈለባቸውን ግብዓቶች በመጠቀም ለአገር ውስጥ ገበያ የቀረቡ የኤክሳይት ታክስ የማይከፈልባቸውን የመጨረሻ ምርቶች ለማምረት ጥቅም ላይ በዋለ ግብዓት ላይ የተከፈለ ኤክሳይት ታክስ መጠን ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 40 ማለት በኤክሳይት ታክስ የሂሳብ ጊዜ(በወሩ) አዲስ በተገዙ ጥሬ ዕቃዎች ላይ የተከፈለ እና በሪፖርት ማድረጊያ ወር ቀደም ባሉ ጊዜያት ሪፖርት ያልተደረገ የግብዓት ኤክሳይት ታክስ መጠን ማለት ነው። (Annex 2 column G-Column F)
- መስመር ቁጥር 45 ማለት በሂሳብ ማቅረቢያ ወሩ ኤክሳይት ታክስ እንዲሰበሰብበት የህግ ግዴታ በወደቀበት የመጨረሻ ምርት ማምረቻነት በግብዓትነት ባልዋለ ጥሬ ዕቃ ላይ የተከፈለ ሲንከባለል የመጣ የግብዓት ኤክሳይት ታክስ ማለት ነው።
- መስመር ቁጥር 50 በወሩ ግብዓት ላይ የተከፈለ ኤክሳይት ታክስ እና ከባለፉት ጊዜያት ሳይካካስ የመጣ የግብዓት ኤክሳይት ታክስ ድምር ሆኖ ለሚቀጥሉት የታክስ ጊዜያት የሚተላለፍ ማለት ነው። (መስመር ቁጥር 40+ መስመር ቁጥር 45)

አባሪ 1. በወሩ ከአምራቹ ፋብሪካ የወጡ ለውጭ አገር እና ለአገር ውስጥ ገበያ የቀረቡ ዕቃዎችን የሚመለከቱ መረጃዎች ሰንጠረዥ

በወሩ ከፋብሪካ የወጡ ዕቃዎች መለያ ኮድ Monthly produced goods identification code	የታረፍ ቁጥር Tariff no.(a)	የእቃው አይነት Type of Product(b)	መለኪያ Measurement (c)	ብዛት Quantity (d)	የፋብሪካ የአገዱ መሸጫ ዋጋ Ex-factory Unit price (e)	አጠቃላይ ታክስ የሚከፈለበት ዋጋ Total excisable value $f = (d * e)$	የኤክሳይዝ ታክስ ምጣኔ Rate of Excise tax (g)	የኤክሳይዝ ታክስ Excise tax $h = (f * g)$
1								
ደምር								
2								
ደምር								
3								
ደምር								
ጠቅላላ ደምር								

• በወሩ ከፋብሪካ የወጡ ዕቃዎች ከድብድር እንደሚከተለው ቀርቧል፡

- አንድ (1) ማለት ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈለበት ለሀገር ውስጥ ገበያ የቀረበ ምርት (Line 05) (Excise tax Due on Removal of goods from manufacturer's factory in the month for domestic market)
- ሁለት (2) ማለት ለኤክስፖርት /ኤክሳይዝ ታክስ የሚከፈለበት ምርት/ (Line 20) (Monthly Value of exported goods)
- ሦስት (3) ማለት ኤክሳይዝ ታክስ የማይከፈለበት ለሀገር ውስጥ ገበያ የቀረበ ምርት (Line 30) (Monthly Value of non-excisable goods for domestic market)

አባሪ 3: በወሩ ከፋብሪካ የወጡ ዕቃዎችን ለማምረት ጥቅም ላይ የተከፈለ በወሩ የሚቀናገሩ እክሳይዝ ታክስ ዝርዝር መረጃ
Annex 3: Monthly off-set Excise tax paid on Inputs

በወሩ ከፋብሪካ በወጡ ዕቃዎች ላይ ለግብዓት የተከፈለ እክሳይዝ ታክስ ኮድ Monthly produced goods Excise tax paid on inputs code)	በወሩ ተመረተው ለወጡ ዕቃዎች ጥቅም ላይ የዋለ ግብዓት ሁኔታ (Monthly produced goods input type)	የታረፍ ቁጥር Tariff no.	የጥሬ እቃው አይነት Type of Raw Material	መለኪያ Measurement	ብዛት Quantity (a)	የአኃዱ ዋጋ Unit price (b)	በወሩ ከፋብሪካ ለወጡ ዕቃዎች ጥቅም ላይ የዋለ ግብዓት መጠን (Value of input used for Monthly produced goods) (c)=a*b	የእክሳይዝ ታክስ ምጣኔ (Excise Tax Rate) (d)	በወሩ ከፋብሪካ ለወጡ ዕቃዎች ጥቅም ላይ የዋለ ጠቅላላ ግብዓት ላይ የተከፈለ እክሳይዝ ታክስ (Total Excise tax paid on inputs for Monthly produced goods) (E)=C*d	የግብዓት ዕቃው የተገዛበት ቀን (date of Purchase)	ደረሰኝ /ዲክላራሲዮን ቁጥር (Receipt/Declaration Number)
1											
ደምር											
2											
ደምር											
3											
ደምር											
ጠ/ ደምር											

■ በወሩ ከፋብሪካ የወጡ ዕቃዎችን ለማምረት በግብዓትነት ጥቅም ላይ በዋሉ ጥሬ ዕቃዎች ላይ የተከፈለ እክሳይዝ ታክስ ኮድ ቀጥሎ እንደሚከተለው ቀርቧል

- አንድ (1) ማለት በወሩ እክሳይዝ ታክስ ለሚከፈልበት ለሀገር ውስጥ ገበያ የቀረበ ዕቃን ለማምረት በግብዓትነት በዋለ ጥሬ ዕቃ ላይ የተከፈለ የእክሳይዝ ታክስ መጠን (E) Line 10
- ሁለት (2) ማለት በወሩ እክሳይዝ ታክስ ለተደረጉ ዕቃዎች ማምረቻነት በግብዓትነት ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ ዕቃ ላይ የተከፈለ የእክሳይዝ ታክስ መጠን (E) Line 25
- ሦስት (3) ማለት በወሩ እክሳይዝ ታክስ የሚከፈልበት ለሀገር ውስጥ ገበያ የቀረበ ዕቃን ለማምረት በግብዓትነት ጥቅም ላይ በዋለ ጥሬ ዕቃ ላይ የተከፈለ የእክሳይዝ ታክስ መጠን (E) Line 35
- A=በወሩ ከተገዙ ግብአቶች በወሩ ተመረተው ለወጡ ዕቃዎች ጥቅም ላይ የዋለ
- B=ከላፈው የዘረ ግብአት በወሩ ተመረተው ለወጡ ዕቃዎች ጥቅም ላይ የዋለ

ማስታወሻ

- በጥሬ እቃ ግዥ ላይ የተከፈለ እክሳይዝ ታክስ የሚቀናገረው በወሩ እክሳይዝ ታክስ ለሚከፈልበት ለሀገር ውስጥ ገበያ የቀረበ ዕቃን ለማምረት በግብዓትነት ጥቅም ላይ የዋለው መጠን ብቻ ነው፡፡

መረጃውን ትክክለኛ መሆኑን ያረጋግጣሉ

ስም-----
 ፊርማ-----
 ቀን-----
 ሀላፊነት-----

መረጃውን ትክክለኛ መሆኑን ያረጋግጡ ባለሙያ

ስም-----
 ፊርማ-----
 ቀን-----

የማስታወቂያ ቅጽ ማጠቃለያ የእንግሊዘኛው ትርጓሜ (ለማጠቃሻ)

Line 5= Excise tax Due on Removal of goods from manufacturer's factory in the month (Annex 1, code 1, column h)

Line 10= Excise tax paid on inputs used to manufactured on monthly removal of goods from manufacturer's factory (Annex 3, code 1, Column E)

Line 15= Net Excise tax to be paid (**Line 5- line 10**)

Line 20= Monthly Value of exported goods (Annex 1 Code 2 Column F)

Line 25= Excise tax paid on inputs used for exported goods (Annex 3, Code 2, Column E)

Line 30= Monthly Value of non-excisable goods (Annex 1, code 3, column f)

Line 35= Excise tax paid on inputs used for non-excisable goods (Annex 3, code 3, column E)

Line 40= Excise tax paid on inputs that purchased on this Month but not used for this month production (Annex 2, Column G)

Line 45= Excise tax paid on inputs transferred from previous month but not used in this month production (line 50 - Annex 3 Column "E" summation of B only (previous month input used for monthly Production)

Line 50= Excise tax paid on inputs carried forward for next tax period (Line 40+line 45)

